

2026 03 13

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom till
Stadsledningskontoret
Partikanslierna i Stadshuset
Kommunstyrelsens råd för
funktionshinderfrågor
Funktionshinderombudsmannen

Hemställan om en central resurs med ansvar för funktionshinderråden

Med referens till KS 2025/573 *Uppföljning av stadens råd för funktionshinderfrågor* vill vi i den samlade funktionsrättsrörelsen i Stockholms stad hemställa om inrättandet av en central resurs i staden med ansvar för funktionshinderråden. Bakom denna hemställan står Funktionsrätt Stockholm stad, DHR Stockholmsavdelningen och SRF Stockholms stad.

Som skäl till vår hemställan vill vi framföra följande:

I många år har våra organisationer fått bidrag från Stockholms stad. Bidraget till Funktionsrätt Stockholms stad bestod länge av två delar, verksamhetsbidrag och intressepolitiskt bidrag, där det senare utgjorde ca 70 procent. Från och med 2023 ingår i verksamhetsbidraget även ett samordningsuppdrag kopplat till stadens råd för funktionshinderfrågor. Trots en mindre höjning för år 2026 har utifrån beräkning enligt kostnadsprisindex bidraget minskat med ca 30 procent sedan år 2016 (se bilaga). Förmodligen har samma reella minskning av anslaget även drabbat flera andra föreningar.

Rapporten

Av stadsledningskontorets rapport framgår bland annat följande:

Synpunkter från stadens representanter

- Flera sekreterare önskade mer stöd från stadsledningskontoret
- Flera önskar ett ökat samarbete mellan råden för att inte hela tiden behöva uppfinna hjulet igen
- Bristande kompetens om hur staden fungerar hos många FH-rådsledamöter
- Svårt för förvaltningar och företag att omhänderta rådens sakkunskap
- Kloka synpunkter från rådet men det saknas strukturer för att hantera och vid behov ta beslut i förvaltningen.

Synpunkter från funktionshinderrörelsens representanter:

- Efter sammanslagningarna har samarbetet med förvaltningarna blivit mer komplicerat
- Flera ledamöter anser att antalet möten är för få för att få till ett bra samarbete
- Bristande kompetens om funktionsnedsättningar hos stadens tjänstemän
- Det är stor skillnad i hur olika råd fungerar
- Problem med tillgänglighet i vid bemärkelse
- Ordförandens och sekreterarens roll och mandat behöver klargöras

- Ansvarig chef med mandat saknas ofta vid rådens möten
- Tydligare styrning/samordning av funktionshinderfrågorna behövs
- Sammanträdestider bör ses över för att nå en bättre åldersfördelning, vilket också påverkar frågeställningarna i rådet
- Ansvarsfördelningen mellan FH-organisationer och stadens förvaltningar bör ses över

Vi tror att flera av de problem som redovisats kan lösas genom de av stadsledningskontoret föreslagna åtgärderna och vi ställer oss positiva att delta i detta arbete.

- Att den tydliga skrivningen att staden ska säkerställa tillgängligheten för alla ledamöter i råden och att tillgänglighet då inkluderar lokaler, handlingar, behov av tolktjänst och ledarhundar.
- Att vägledningen ska ses över i samråd med funktionshinderrörelsen
- Att behovet av kompetensutveckling förtydligas, men vill understryka att behovet även gäller stadens tjänstemän och i viss mån politiker
- Att nätverksträffar utvecklas för ansvariga tjänstepersoner

Vi kan dock konstatera att det kvarstår flera problem, varav vi har sett och diskuterat flera under många år. Dessa omfattas inte av stadsledningskontorets förslag till åtgärder.

Åtgärder

Följande brister måste åtgärdas för att vi ska uppnå en optimalt utnyttjande av funktionshinderråden:

- En adekvat kunskapsspridning till ledamöter, tjänstemän och politiker, inte minst om Delaktighetsprogrammet
- Ett tydliggörande av rådens syfte, där olika uppfattningar råder
- Ett tydliggörande av rollen som ledamot
- Ett utbyte av välfungerande arbetsformer mellan de olika råden
- Möjlighet till bättre erfarenhetsutbyte mellan rådsledamöter
- Möjlighet till bättre erfarenhetsutbyte mellan tjänstemän
- En central erfarenhetsbank av arbetsätt och metoder
- Tydligare styrning och samordning av funktionshinderfrågorna
- En metodutveckling av hur rådens synpunkter når fram till rätt adressat för handläggning och beslut.

För att vi gemensamt ska kunna nå upp till det uttalade syftet för råden är det tydligt att det behövs en samordnande funktion.

Centralt placerad FH-rådsombudsman

Syfte: Att stärka funktionshinderrörelsens delaktighet och inflytande i stadens arbete och att funktionshinderperspektivet skulle säkerställas ytterligare i stadens utvecklingsarbete

Med en i staden centralt placerad heltidstjänst – en "FH-rådsombudsman" - kan flera av de problem som stadsledningskontoret kunnat konkretisera i utredningen och som vi pekat på ovan, behandlas på ett adekvat sätt.

Denna funktion skulle kunna ha överblick över hur råden på bästa sätt tillämpar ett arbetsätt som stärker och säkerställer funktionshinderperspektivet i stadens arbete. Därutöver skulle en sådan tjänsteperson kunna initiera viktig utbildning och kompetens-utveckling hos rådens ledamöter, stadens tjänstemän och politiker samt vara ett stöd för rådens sekreterare som är nyckelpersoner i rådens arbete. En central tjänst dedikerad till FH-råden skulle också bidra till

kontinuitet i arbetet och i satsningar på kompetensutveckling över tid.

Ekonomi för en centralt placerad tjänst

Som inledningsvis nämns erhåller funktionshinderorganisationerna årligen anslag från staden till sin verksamhet. Dessa anslag är av helt avgörande betydelse för organisationernas verksamhet. Dessvärre har anslagen endast höjts marginellt under de senaste åren. För Funktionsrätt Stockholms stad innebär detta efter beräkning enligt KPI ett minskat i anslag från år 2016 till 2025 med kronor 612 000,-, eller med ca 30 procent (se bilaga)! Givetvis innebär detta att verksamheten beskurits kraftigt.

Tillsättandet av en centralt placerad "FH-rådsombudsman", som tillsammans med företrädare för organisationerna kan arbeta för en samordning och utveckling av FH-rådsverksamheten, är ett sätt att effektivisera rådets verksamhet.

Med hänvisning till vad vi ovan anförts och bilaga hemställer vi till kommunstyrelsen att snarast inrätta en centralt placerad tjänst med ansvar för FH-rådsverksamheten.

Kerstin Krebs
tillförordnad ordförande,
Funktionsrätt Stockholms stad

Nisse Duwähl
ordförande,
DHR Stockholmsavdelningen

Urban Fernquist
vice ordförande,
SRF Stockholms stad

Bilaga: Indexberäknat anslag